

9

TALIANČINA

(-: U Ruksaka :-)
www.ruksak.sk

Pracovná (postupne dopĺňovaná) verzia
môjho osobného študijného slovníka.
= aktualizované v januári 2023 =

Il cibo, le bevande Jedlo, nápoje

il cibo	jedlo, pokrm
il cibo surgelato	zamrazené jedlo
il pasto	jedlo (raňajky, obed, večera... jedenie ako činnosť)
il pasto abbondante	výdatné jedlo
l' antipasto m.	predjedlo
il piatto	chod (prvý/druhý chod), jedlo
la colazione (prima collazione)	raňajky
il tavolo della colazione	raňajkový stôl
il pranzo	obed
la pausa pranzo	prestávka na obed
il spuntino	občerstvenie, desiata
la merenda	občerstvenie, olovrant
la bontà	<i>dobrotka, lahôdka, chutnosť</i>
la cena	večera
la porzione	porcia (jedla)

*****

la bevanda

le bevande calde

la bibita

nápoj

teplé nápoje

nápoj (nealko)

il caffè

il caffè ristretto

il caffè espresso

il caffè lungo

il caffè doppio

il caffè macchiato

il cappuccino

il caffè turco

i chicchi

pl./m.

káva

espresso (silné koncentrované)

espresso

bežná čierna káva

dvojitá káva

káva s mliekom

cappuccino (káva s penou)

turecká káva (zalievaná)

zrnká (kávy)

kávičkár/ka, milovník/čka kávy

il tè

čaj

la tisana

bylinkový čaj (výluh, odvar)

il tè alle erbe

bylinkový čaj

il tè con latte

čaj s mliekom

il tè nero

čierny čaj

il tè verde

zelený čaj

il tè freddo

ľadový čaj

il tè al limone

čaj s citrónom

il misto

zmes (čajov)

la bustina di tè

čajové vrecko

la menta (il tè alla menta)

mäta

la salvia

šalvia

il timo

tymián, materina dúška

il zenzero

zázvor

*****

lo zucchero
il miele

cukor
med

l'acqua	f.	voda
l'acqua gassata	f.	perlivá voda
l'acqua minerale	f.	minerálka
l'acqua naturale	f.	stolová voda
l'acqua potabile	f.	pitná voda
l'acqua frizzante	f.	sýtená voda
l'acqua liscia	f.	nesýtená voda
l'acqua dal rubinetto	f.	voda z vodovodu
l'acqua in bottiglia	f.	flaša vody

la cioccolata calda		horúca čokoláda
il cacao		kakao
il sciroppo		sirup
il latte		mlieko
il latte intero		plnotučné mlieko
il succo		šťava
il succo di frutta		ovocná šťava
il succo d'arancia		pomarančový džús
il succo di mela		jablkový džús
il succo d'ananas		ananásowy džús
la limonata		citronáda, citrónová šťava
la coca / coca-cola		kola / coca-cola
la cannuccia		slamka

le bevande alcoliche	f./pl.	alkoholické nápoje
la birra		pivo
la birra alla spina		čapované pivo
la birra scura		tmavé pivo

il vino	víno
il vino da pasto	stolové víno
il vino rosso	červené víno
il vino bianco	biele víno
il vino rosé	ružové víno
un quarto di vino	štvrt' litra vína (pohár vína)
il spumante	šumivé víno, sekt, šampanské
I' aperitivo	m. aperitív
il liquore	likér
il rum	rum
il whisky	whisky
la vodka	vodka
il punch /panč/	punč
la grappa	vínovica, pálenka z hrozna
I' idromele	m. medovina
I' acquavite	f. pálenka, destilát (s vysokým obsahom alkoholu)
il brindisi	prípitok

*****

il pane	chlieb
il filone di pane	bochník chleba, sendvič
il panino	žemľa, rožok, bosniak
il panino imbottito	plnená/obložená žemľa/bageta
il tramezzino	sendvič
il tramezzino aperto	obložený chlebíček
il cornetto	lupačka, sladké pečivo, kroasant
la brioche /brijoš/	brioška (sladká lupačka)
il biscotto	keks, piškóta, sušienka, trvanlivé pečivo
il biscottino	keksík, piškóta, sušienka
il dessert	dezert, zákusok

la torta		torta, koláč
il dolce		zákusok, dezert, sladkosť
<i>i pasticcini</i>	pl./m.	sušienky, čajové pečivo
<i>il tiramisù</i>		tiramisu
il gelato		zmrzlina
<i>la pallina</i>		kopček (zmrzliny)
la cioccolata		čokoláda
<i>I' uvetta</i>	f.	hrozienka
la gomma da masticare		žuvačka

*****

la carne		mäso
<i>la carne di maiale</i>		bravčové mäso
<i>la carne di manzo</i>		hovädzie mäso
<i>la carne di vitello</i>		telácie mäso
<i>la carne cruda</i>		čerstvé mäso (surové)
<i>la carne cotta</i>		varené mäso
<i>la carne macinata</i>		mleté mäso
<i>il bistecca</i>		biftek
il pollo		kurča
il pollo fritto		vyprážané kurča
il pollo alla griglia		grilované kurča
<i>la coscia</i>		stehno
<i>I' ala</i>	f.	krídlo
<i>il petto</i>		prsia
<i>il vitello</i>		tel'a, telácie mäso
<i>il ragù</i>		ragu (dusené mäso v pikantnej omáčke)
la selvaggina		divina, mäso z diviny
il salame		saláma
la salsiccia		klobáska, klobáska, párok, špekačka

il würstel	párok
il hot dog	hot-dog, párok v rožku
il prosciutto	šunka
il prosciutto crudo	sušená šunka
la pancetta	slanina, slaninka, bôčik
il lardo	slanina
il polpettone	fašírka, sekaná
I'arrosto	<i>m.</i> pečienka (hovädzia, bravčová)
il fegato	pečeň
il fegato d'oca	husacia pečeň
il filetto	rezeň (prírodný), plátok (mäsa), filé
la cotoletta	rezeň (vyprážaný), kotleta
la scaloppina	rezeň (teľaci)

il peso	váha
il pezzo	kus, kúsok

*****

il formaggio	syr
I'edam	<i>m.</i> eidam (druh syra)
la mozzarella	mozzarella
il parmigiano	parmezán (syr)
il pecorino	ovčí syr
il formaggio di capra	kozí syr
la fontina	plnotučný syr (z Valle d'Aosta)
I'uovo (le uova)	<i>m.</i> vajce (vajcia)
le uova strapazzate	<i>pl. in f.</i> praženica
I'uovo alla coque	<i>m.</i> vajce namákko
I'uovo sodo	<i>m.</i> vajce natvrdo
I'uovo all'occhio	<i>m.</i> volské oko

il burro		maslo
la marmellata		lekvár, džem, marmeláda
il pâté		paštéta
la senape		horčica
il ketchup /kečap/		kečup
il sale		sol'
il pepe (nero)		korenie, čierne korenie
il peperoncino		feferónka
l'olio	m.	olej
l'olio d'oliva	m.	olej
l'aceto	m.	ocot
il basilico		bazalka
l'aneto	m.	kôpor
il cumino		rasca
la maggiorana		majorán
l'origano	m.	oregano
il curry		kari korenie
la cannella		škorica
lo yogurt alla frutta		ovocný jogurt
la panna		smotana, šľahačka
i cereali	pl./m.	cereália (vločky)
la frutta		ovocie
la frutta fresca		čerstvé ovocie
la frutta secca		sušené ovocie
la frutta sciropata		kompót
la verdura		zelenina
le chips /čips/	pl./f.	čipsy
le patatine	pl./f.	čipsy, hranolky
le noccioline		oriešky
le olive	f./pl.	olivy

le olive ripiene

f./pl.

plnené olivy

*****

la minestra

polievka (so závarkou)

la minestra di patate

zemiaková polievka

la zuppa

polievka (hustá)

la zuppa di verdura

zeleninová polievka

la zupp all'aglio

cesnačka

il brodo

vývar, bujón

il brodo di pollo

kurací vývar

il gulasch /gulaš/

guláš, gulášová polievka

*****

la pizza

pizza

la pasta

cestoviny, cesto (na chlieb, pizzu)

la pastasciutta

cestoviny (jedlo)

gli cannelloni

cestovinové trubičky (s náplňou)

gli spaghetti

špagety

i maccheroni

makaróny

le tagliatelle

dlhé široké rezance

le lasagne

lazane

il riso

ryža

il risotto

rizoto

le patate

zemiaky

le patate fritte

hranolky

gli gnocchi

knedličky, halušky

la cavolata

dusená kapusta/dusený kel

le fritelle

palacinky

la polenta

polenta (kukuričná kaša)

<i>l'insalata</i>	f.	šalát
<i>l'insalata mista</i>	f.	miešaný šalát
<i>l'insalata verde</i>	f.	zelený šalát
<i>i broccoli</i>	pl./m.	brokolica
<i>la rucola</i>		rukola

<i>la salsa</i>		omáčka, dressing
<i>il sugo</i>		šťava (z mäsa, ovocná), omáčka (na špagety)
<i>il ripieno</i>		plnka, náplň

<i>il pesce</i>		ryba
<i>il pesce affumicato</i>		údená ryba
<i>i frutti di mare</i>	pl./m.	plody mora
<i>il salmone</i>		losos
<i>la trota</i>		pstruh
<i>il tonno</i>		tuniak
<i>la carpa</i>		kapor
<i>il merluzzo</i>		treska
<i>la sardina</i>		sardinka
<i>l'alice</i>	f.	sardela (ančovička, malá slaná ryba)
<i>la triglia</i>		morská parma, parmica
<i>la vongola</i>		lastúrnik, jedlá mušľa/ustrica
<i>la lumaka</i>		slimák (jedlý)

<i>I metodi della preparazione:</i>	<i>Spôsoby prípravy:</i>
<i>= imbottito</i>	<i>plnený</i>
<i>= al sugo</i>	<i>v omáčke</i>

= <i>alla griglia</i>	grilovaný
= <i>marinato</i>	marinovaný
= <i>all'agro</i>	nakyslo
= <i>cotto al forno</i>	pečený
= <i>arrosto</i>	pečený
= <i>fritto</i>	vyprážaný
= <i>affumicato</i>	údený
= <i>panato</i>	obaľovaný
= <i>al vapore</i>	parený
= <i>seccato</i>	sušený
= <i>lesso</i>	varený (vo vode)

*****

<i>la verdura</i>		zelenina
<i>la cipolla</i>		cibuľa
<i>l'aglio</i>		cesnak
<i>il spicchio d'aglio</i>		strúčik cesnaku
<i>il peperoncino</i>		feferónka
<i>il chili</i>	/čili/	čili
<i>la paprica</i>		paprika (korenie)
<i>l'aneto</i>	m.	kôpor (korenie)
<i>l'origano</i>	m.	oregáno

<i>il peperone</i>		paprika
<i>il pomodoro</i>		paradajka
<i>il lattuga</i>		šalát (hlávkový)
<i>la carota</i>		mrkva
<i>il prezzemolo</i>		petržlen
<i>il ravanello</i>		redkvička
<i>il rafano</i>		chren
<i>il cetriolo</i>		uhorka

la patata	zemiak
il fagiolo	fazuľa
la lenticchia	šošovica
il pisello	hrášok
la soia	sója
il mais	kukurica
il granturco	kukurica
il spinacio	špenát
il cavolo	kapusta/kel
il cavolo rapa	kaleráb
il cavolfiore	karfiol
il cavolo rapa	kaleráb
la melanzana	baklažán
il sedano	zeler
il fungo	huba

*****

la frutta	ovocie
il limone	citrón
l'arancia	pomaranč
il pompelmo	grapefruit
il mandarino	mandarínka
il kiwi	kivi
l'ananas	ananás
la banana	banán
la prugna	slivka
la pesca	broskyňa
l'albicocca	marhuľa
la ciliegia	čerešňa

la mela	jablko
la pera	hruška

la fragola	jahoda
il lampone	malina
la mora	černica

il ribes	ríbezľa
il mirtillo	čučoriedka
l'uva spina	egreš
l'uva	hrozno
il cocomero	melón (vodový, červený)
l'anguria	melón červený
il melone	melón (cukrový)

*****

il piatto	chod, jedlo
il primo piatto	prvý chod
il secondo piatto	druhý chod (hlavný chod)
il piatto principale	hlavné jedlo
la portata	chod (jedla)
la pietanza	pokrm, jedlo (hlavné)
la tavola calda	bufet (s občerstvením)

l'antipasto	<i>m.</i>	predjedlo
il contorno		príloha (k jedlu)

il menu	menu, jedálny lístok
il menù del pranzo	obedové menu
il menù della cena	večerné menu
i piatti del giorno	denné menu

la lista delle bevande

la lista dei vini

il listino dei prezzi

il prezzo

il conto

la ricevuta

la cassa

la mancia

il sconto

la riduzione del prezzo

la spesa

saldi m./pl.

nápojový lístok

ponuka vín

cenník

cena

účet

potvrdenka, účtenka, potvrdenie

pokladňa

sprepitné, tringelt

zľava

zľava, zníženie ceny

nákup

výpredaj (sezónny)

l'appetito

m.

chuť (do jedla)

il cuoco

kuchár

il cameriere

čašník, komorník

la cameriera

čašníčka, servírka

servizio compreso

vrátane obsluhy

servizio non compreso

bez obsluhy

il/la barista

barman/barmanka

il/la cliente

záklazník/záklazníčka, host

*****

il pentolame

hrnce, riad (na varenie)

la pentola

hrniec, nádoba na varenie

il pentolino

hrnček, kastrólik

la padella

panvica

il tegame

pekáč, panvica na pečenie

il piatto

tanier

il piattino

tanierik (dezerný), podšálka

la tazza

šálka, hrnček

il bicchiere

pohár, pohárik

il bicchiere da vino

pohár na víno

il calice

kalich, pohár, čaša

la posata

príbor

il cucchiaio

lyžica

la forchetta

vidlička

il coltello (da cucina/da tavola)

nôž (kuchynský/príborový)

il cucchiaiino (da caffè)

lyžička (kávová)

il mestolo

naberačka, varecha (hlbšia)

il cucchiaio di legno

varecha

l'imbuto

lievik

il sbucciapata

škrabka na zemiaky

la grattugia

strúhadlo (na syr)

l'apribottiglie

otvárač na flaše

l'apriscatole

otvárač na konzervy

il cavatappi

vývratka

la saliera

soľnička

il tovagliolo (di carta)

servítka (papierová)

il vassoio

podnos, tálka

il coperto

stolovacia súprava (tanier a príbor), prestieranie

il sottobicchiere

podpivník, podložka pod pohár

il posacenere

popolník

la caffettiera

kanvica na kávu (na varenie), kávovar

la macchina da caffè

kávovar

la cucina

kuchyňa

la sala da pranzo

jedáleň

la sedia

stolička

il tavolo

stôl

il mobile della cucina

kuchynský nábytok

la cucina componibile

kuchynská linka

*****

il bar

bar, kaviareň, krčma, výčap

il bar all'aperto

mestská kaviareň (sedenie vonku)

la menscita

bar, výčap, krčma

lo spillatore di birra

výčapné zariadenie

il banco del bar

barový pult

lo sgabello (da bar)

barová stolička (bez operadla), sedadlo, stolček

la birreria

piváreň, krčma

la cantina

pivnica (vínná), vináreň

l'enotecaf.
vinotéka, vináreň**la caffettierja**

kaviareň, bufet

il caffè

kaviareň, bar

il bistrò

bistro, bufet

il buffet /bufé/

bufet, švédsky stôl

l'osteria

vináreň, krčmička, reštaurácia

la taverna

krčmička, pivnica, vináreň, reštaurácia (vo vidieckom štýle)

la pizzeria

pizzeria

il ristorante

reštaurácia

la trattoria

reštaurácia (malá)

la mensa

menza, jedáleň (študentská, závodná)

la paninoteca

bagetéria

il fast food /fastfúd/

rýchle občerstvenie

la pasticceria
la gelateria

cukráreň
zmrzináreň

*****

Vuole qualcosa da bere?

Dáte si niečo na pitie?

Un caffè, per favore.

Prosím si jednu kávu.

Vorrei un cappuccino, per favore.

Chcel by som jedno kapučino, prosím.

Un aperitivo, per favore.

Jeden aperitív, prosím.

Altro, signore?

Ešte niečo, pane?

Ho sete, prendo una birra.

Som smädný, dám si pivo.

Sì, subito.

Áno, hned'.

Quant' è?

Koľko to je?/Koľko platí?

Quanto fa?

Koľko platí./Koľko to robí?

Mi prepari il conto.

Pripravte mi účet.

*****
Cosa prendi?
Čo si dáš?

Io prendo un caffè.
Dám si kávu.

Va bene, allora cameriere, un caffè e acqua minerale, per favore.
Dobre, takže čašník, kávu a minerálku, prosím.

Ecco il caffè.
Tu je tá káva.

Che schifo!
To je hnus!

Non mi va a gusto.
Nechutí mi to. / Nejde mi to na chuť.

Posso avere un altro caffè?
Môžem dostať ešte jednu kávu?

Quale pizza ami?
Ktorú pizzu máš rád?

Mi piace il vino e la birra.
Chutí mi víno a pivo.

Mi piace anche il distillato di prugne/l'acquavite di prugne/la grappa.
Chutí mi tiež slivovica/slivovica/pálenka.

Ho voglia di un gelato.
Mám chuť na zmrzlinu.

*****

Mangiamo qualcosa? Ho fame.
Dáme si niečo na jedenie? Som hladný.

Possiamo mangiare sul posto?
Môžeme tu jest?

Me lo dà da portar via?
Môžete mi to zabaliť so sebou?

Può mi riscaldare questo cibo?
Môžete mi prihriať toto jedlo?

Il prezzo non è molto alto.
Cena nie je veľmi vysoká.

La tavola è ricca.
Stôl je plný dobrôt.

*****

Buongiorno, ha un tavolo per quattro, per favore?
Dobrý deň. máte stôl pre štyroch, prosím?

Ha la prenotazione?
Máte rezerváciu?

Posso vedere il menù, per favore?
Môžem si pozriet menu, prosím?

Il menu, per favore, e mi porti subito un quarto di Chianti.
Menu poprosím, a prineste mi hned' pohár Chianti.

Posso avere il conto/una ricevuta, per favore?
Môžem dostať účet, prosím?

Il conto, per favore.

Účet, prosím.

Possiamo pagare separatamente?

Môžeme platiť samostatne?

Dove sono i bagni, per favore?

Kde sú toalety, prosím?

A che ora vuole la colazione?

O koľkej chcete raňajky?

Posso offrirLe un bicchiere di vino?

Môžem Vám ponúknuť pohár vína?

Grazie, se non Le dà disturbo preferisco un bicchiere di acqua minerale.

Ďakujem, ak Vás to neobťažuje, vezmem si radšej pohár vína.

Posso avere una tazza di tè, per favore?

Môžem dostať šálku čaju, prosím?

Prego, ecco il tè per Lei.

Prosím, tu je čaj pre vás.

Posso offrirLe una tazza di caffè.

Môžem vám ponúknuť šálku kávy?

Se non Le dà disturbo...

Ak vás to neobťažuje...

*****
Posso assaggiare un po' di quello, per favore?

Môžem z toho kúsok ochutnať, prosím?

Mi dà sei fette di quello, per favore.

Dajte mi šest plátkov z toho, prosím.

Quante gomme da masticare ci sono in quel pacchetto?
Koľko žuvačiek je v tomto balíčku?

Quante ce ne sono? Ce ne sono dieci.
Koľko ich tu je? Desať.

Fammi assaggiare.
Daj mi ochutnať.

*****

Non ho molto tempo da dedicare alla cucina.
Nemám veľa času venovať sa kuchyni (vareniu).

Puoi passarmi il sale, per favore?
Môžeš mi podať soľ, prosím?

Puoi passarmelo?
Môžeš mi to podať?